

таких як технологічний прогрес, глобалізація, а також нові форми конфліктів та нерівності.

З розвитком цифрових технологій, особливо Інтернету та соціальних мереж, виникають нові питання щодо захисту конфіденційності, свободи слова та захисту від дискримінації у цифровому середовищі. Технологічні гіганти, насамперед Google, Facebook та Twitter, все частіше відіграють важливу роль у контролі доступу до інформації та впливі на громадську думку. Питання в тому, чи відповідає їх практика міжнародним стандартам у сфері прав людини і як держави забезпечують захист прав громадян в умовах глобальної цифровізації. Водночас необхідно розробити нові механізми для забезпечення інформаційної безпеки та захисту персональних даних на міжнародному рівні.

Сучасні конфлікти, такі як війна в Україні, тероризм, масова міграція та збройний конфлікт на Близькому Сході, створюють нові загрози правам людини, включаючи право на життя, безпеку, притулок та гуманітарну допомогу. На тлі цих криз міжнародні стандарти з прав людини зіштовхуються з труднощами у забезпеченні справедливого поводження з біженцями, забезпеченні захисту цивільного населення та боротьбі з військовими злочинами. Механізми відповідальності за порушення прав людини повинні бути укріплені в рамках міжнародного права, зокрема, через Міжнародний кримінальний суд та інші інститути.

Однією з головних проблем є дотримання прав людини в авторитарних державах, де міжнародні зобов'язання щодо прав людини часто ігноруються або порушуються. У таких країнах як Північна Корея, Білорусь і М'янма, обмеження свободи слова, переслідування політичних опонентів і порушення права на справедливий судовий розгляд стали частиною державної політики. У цьому контексті міжнародному співтовариству слід активніше використовувати механізми санкцій, дипломатичного тиску і підтримки громадянського суспільства для забезпечення мінімальних стандартів прав людини.

Економічна нерівність, яка посилюється в умовах глобалізації, також вимагає перегляду міжнародних стандартів у сфері прав людини. У багатьох країнах доступ до охорони здоров'я, освіти та соціальних послуг стає все більш нерівномірним, що ставить під загрозу реалізацію економічних та соціальних прав. Пандемія COVID-19 продемонструвала вразливість систем охорони здоров'я та соціальної підтримки, що призводить до порушень права на здоров'я та соціальний захист. Міжнародне співтовариство має розробити нові підходи для забезпечення рівного доступу до життєво важливих ресурсів і послуг, які є основою соціальних прав людини.

Розробка міжнародних стандартів у сфері прав людини пов'язана з необхідністю реагування на певні виклики, що виникають в сучасному світі. Одним з ключових аспектів є проблема прав людини в контексті штучного інтелекту та автоматизованих систем прийняття рішень. Використання алгоритмів штучного інтелекту в судовій системі при прийнятті адміністративних рішень або під час моніторингу громадян може створити ризик дискримінації та порушення права на справедливий судовий процес. Наприклад, системи автоматичного розпізнавання

обличчя часто демонструють упередження щодо певних етнічних груп, що може порушити право на рівність та недискримінацію. Міжнародні стандарти повинні бути адаптовані для забезпечення прав людини в контексті цифрової трансформації суспільства, особливо шляхом введення більш суворих правил використання штучного інтелекту.

Питання захисту прав працівників у цифровій економіці також актуальне. З розвитком віддаленої роботи нові категорії працівників, такі як фрілансери та працівники платформ, зіштовхуються з відсутністю соціальних гарантій, охорони праці та трудових прав. Існуючі міжнародні стандарти, особливо ті, що викладені в конвенціях Міжнародної організації праці, були розроблені для традиційних форм зайнятості і їх важко застосовувати в цифровій економіці, тому міжнародне співтовариство повинно забезпечити захист працівників від експлуатації та дискримінації та адаптувати трудове законодавство і стандарти в галузі прав людини до нових форм зайнятості.

Екологічні права – це ще одна сфера, яка потребує уваги в контексті адаптації міжнародних стандартів прав людини. Екологічні катастрофи, зміна клімату та виснаження природних ресурсів безпосередньо впливають на основні права людини, такі як право на життя, здоров'я та безпечне довкілля. Міжнародні зусилля, такі як Паризька угода, є важливими кроками для вирішення цих проблем, але потребують додаткових зусиль з боку держав і міжнародних організацій.

Рух за екологічну справедливість все активніше виступає за визнання права на чисте довкілля як одного з основних прав людини. Крім того, питання екологічної відповідальності має бути інтегроване в правові механізми захисту прав людини на міжнародному рівні, включаючи корпоративну відповідальність за вплив на навколишнє середовище.

Ще однією проблемою є дотримання прав людини в надзвичайних ситуаціях, таких як пандемії, стихійні лиха і військові конфлікти. Пандемія COVID-19 виявила багато проблем у системі охорони здоров'я, зокрема нерівність у доступі до медичних послуг. У багатьох країнах пандемії призвели до обмеження прав людини, таких як свобода пересування та право на конфіденційність, внаслідок вжиття заходів для стримування поширення вірусу. Це вимагає розробки більш чітких механізмів забезпечення балансу між громадською безпекою та захистом прав людини в надзвичайних ситуаціях. Забезпечення доступу до вакцин та ліків у рамках міжнародних зобов'язань щодо прав людини також є важливим аспектом.

Особливу увагу слід приділяти правам жінок та гендерній рівності в контексті сучасних викликів. Незважаючи на значні досягнення в галузі захисту прав жінок, особливо в контексті Конвенції ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок, жінки за гендерною ознакою частіше зіштовхуються з дискримінацією на ринку праці, насильством за ознакою статі та обмеженнями у доступі до освіти та охорони здоров'я. Пандемія також посилила проблеми, з якими стикаються жінки, особливо зростання домашнього насильства під час карантину. Міжнародні стандарти повинні бути переглянуті з метою включення нових заходів

по боротьбі з гендерною нерівністю і забезпечення рівних можливостей для жінок в різних сферах життя.

Зміцнення правозахисних механізмів на регіональному рівні також є важливим питанням з точки зору міжнародних стандартів у сфері прав людини. У різних частинах світу існують власні системи захисту прав людини, включаючи Європейський суд з прав людини, Африканську комісію з прав людини тощо. Незважаючи на те, що регіональні механізми відіграють важливу роль у захисті прав людини, їх ефективність часто обмежена політичними чи економічними факторами. Важливим завданням є зміцнення співпраці між регіональними правозахисними установами та міжнародними організаціями, (такими як організація Об'єднаних Націй) для посилення захисту прав людини на глобальному рівні.

Отже, міжнародні стандарти прав людини повинні постійно переглядатися і адаптовуватися до сучасних викликів. Це вимагає тісної співпраці між державами, міжнародними організаціями та громадянським суспільством для забезпечення ефективного захисту прав людини в нових умовах глобалізації, технологічного розвитку та посилення екологічних загроз.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Загальна декларація прав людини. Офіційний веб-портал парламенту України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_015 (дата звернення: 15.11.2024р.);
2. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_043 (дата звернення: 15.11.2024р.);
3. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_042 (дата звернення: 15.11.2024р.).